

Mål och strategier för forskningen i ämnet pedagogik 2022 – 2027

Om mål- och strategidokumentet

Mål- och strategidokumentet bygger vidare på det tidigare Mål- och strategier för forskningen i pedagogik. Det har också sin bakgrund i ORU 2020 och arbetet som då initierades avseende vision, mål och strategier.

Mål och strategier har utformats i relation till universitetets övergripande vision – ”Ett framstående universitet för en kunskapsbaserad samhällsutveckling” – och olika styrdokument såsom *Övergripande kvalitetssystem för utbildning och forskning vid Örebro universitet*; *Strategi för hållbar utveckling vid Örebro universitet*; *Handlingsplan för internationalisering*. Universitets verksamhetsidé är att bedriva en internationellt konkurrenskraftig forskning, att kombinera ämnesmässig bredd med spets inom både utbildning och forskning samt vara en efterfrågad och engagerad samhällsaktör som tillsammans med andra driver på arbetet mot de globala målen för hållbar utveckling.

Dokumentet är en riktninggivare för ämnets forskning och utveckling. Det innehåller mål och strategier för de fyra verksamhetsområdena

- Forskning
- Forskarutbildning
- Extern och intern samverkan
- Relationen forskning-utbildning.

Mål- och strategidokumentet ska bidra till en gemensam riktning, samordning och ett ömsesidigt arbete i ämnets forskning, forskarutbildning, interna och externa samverkan liksom en stark relation mellan forskning och utbildning.

Genom målen pekas en riktning mot framtiden ut, och strategierna ger förslag på hur vi kan arbeta mot målen.

Med mål och strategier avser vi följande:

- *Mål*: något vi vill uppnå, förvärva eller förverkliga, ett önskvärt tillstånd som svarar på frågan: vad ska vi uppnå (för att nå visionen)?
- *Strategi*: ett medvetet utformat medel och tillvägagångssätt och/eller aktivitet för att nå ett mål som svarar på frågan: vilket tillvägagångssätt ska användas för att uppnå målet?

Uppföljning

Uppföljning förstås som en systematisk och rutinartad insamling av data om de strategier som har använts. Uppföljningen ska alltså organiseras i relation till strategierna som finns för målen inom varje område. Uppföljning sker på följande sätt:

Varje individuell forskare ansvarar för att under året dokumentera sina forskningsaktiviteter och resultatet av dessa.

Forskningsmiljöerna avlämnar vid årsskiftet en årsberättelse för miljöns verksamhet. Miljöns årsberättelse ska skrivas i relation till de mål och strategier som anges i föreliggande dokument, och redovisa uppnådda resultat i relation till aktuella mål och strategier. Forskningsmiljöns kontaktperson ansvarar för att miljöns berättelse skrivs och skickas in. Årsberättelsen sänds till kvalitetsutvecklingsansvarig professor.

Vid årsskiftet begär kvalitetsutvecklingsansvarig professor in uppgifter från de individuella forskarna om deras forskningsaktiviteter och -resultat under året. Dessa uppgifter utgör tillsammans med forskningsmiljöernas årsberättelser grunden för ämnets samlade årsberättelse om forskningen.

Uppföljning av forskarutbildningen sker i en egen årsberättelse för forskarutbildningen. Denna upprättas av forskarutbildningsansvarig professor tillsammans med doktoranderna. Berättelsen ska relateras till målen och strategierna i målområde 2.

Årsberättelserna för ämnets forskning och för forskarutbildningen sänds ut till alla i ämnet.

Utvärdering

Utvärdering förstås som en systematisk undersökning och bedömning av en aktivitets värde och betydelse för att uppnå satta mål. Utvärdering, som bygger på de data som samlats in i uppföljningen, ska ske regelbundet.

Utöver att målen utgör bedömningens referenspunkt så ska även följande fyra perspektiv genomsyra utvärderingen:

- Jämställdhet
- Internationalisering
- Hållbar utveckling
- Forskningsetik

Kvalitetsutvecklingsansvarig professor är ansvarig för att initiera och organisera utvärdering.

Organisation och ledning

Ämnets forskning organiseras och leds på flera sätt:

- De centrala mötesforumen för organisation och ledning är enhetsmötet, professorsgruppen, forskningskollegiet och doktorandkollegiet.
- Ämnets forskning är organiserad i fyra forskningsmiljöer. Varje forskningsmiljö har en styrgrupp.
- Professorsgruppen leder ämnets forskning, och en professor är ämnesansvarig. Ämnesansvarig är ämnets representant utåt, leder forskningskollegiet, ingår i enhetsledningen och handhar ämnets fakultetsmedel. Följande uppgifter delas mellan övriga professorer: kvalitetsutveckling, stöd i lektorers planering av kompetensutveckling, forskarutbildning.
- Forskningsrelaterad planering och beslutsfattande, så som fördelning av medel, resursanvändning, prioriterade insatser etcetera sker i forskningskollegiet som består av ämnets alla professorer, docenter och två doktorander från ämnets doktorandkollegium. Arbetet leds med utgångspunkt i mål- och strategidokumentet samt utbildningsplanen för forskarutbildning.

Område 1. Forskning: Pluralistisk och inflytelserik

Området *Forskning* handlar om hur vi som kollektiv leder kunskapsutveckling såväl på universitetet, som i vetenskapssamhället och samhället. Vi ska eftersträva både bredd och spets och arbeta inkluderande, interdisciplinärt och internationellt. Miljöerna och andra arbetsgrupperingar behöver samverka och arbeta mot samma mål. En förutsättning för det är att man känner till varandra, att ansvar är tydligt fördelat och att det råder tillit till och finns transparens i det inre arbetet vid ämnet. De enskilda forskarna ska kunna verka hos oss, trivas, utvecklas och meritera sig.

Mål 1.1 Vår forskning är externt framstående och ledande, ofta citerad och efterfrågad.

- Strategier:
1. Miljöerna arbetar aktivt med kompetensutveckling för alla forskare avseende forskningsetik.
  2. Vi publicerar i vetenskapligt erkända sammanhang och kommunicerar ny forskning som publicerats.
  3. Vi deltar i och driver internationella och nationella forskarsamarbeten, primärt genom externt erhållna forskningsmedel.
  4. Vi arbetar interdisciplinärt.
  5. Vi finns som referensgruppspersoner i olika forskningssammanhang och som sakkunniga.
  6. Vi är aktiva i redaktionsarbete för antologier eller tidskrifter och granskar forskning regelbundet.
  7. Vi rekryterar framstående forskare.

Mål 1.2 Vår ämnesinterna samverkan präglas av transparens, delat ledarskap och god samverkan mellan grupper och miljöer.

- Strategier:
1. Miljöerna kommunicerar sin forskning internt i ämnet.
  2. Interna arbetsorgan dokumenterar sitt arbete och kommunicerar med varandra (exempelvis miljöers styrgrupper, professorsgrupp, forskningskollegium, handledarkollegium och doktorandkollegium).
  3. Forskningsmiljöerna leds kollektivt.
  4. Vi genomför seminarier och konferenser som arrangeras av mer än en forskningsmiljö.

Mål 1.3 Pedagogikämnet är en god miljö för forskare – forskare ägnar sig åt forskning, meriterar sig och mår bra.

- Strategier:
1. Forskares meriteringsprocess stöds och forskare ingår i minst en av forskningsmiljöerna.
  2. Konsekvensanalyser görs av forskningens genomförande vid bemanning av undervisning.
  3. Bemanningen av undervisning görs på ett sådant sätt att det finns perioder där forskningen kan få eget utrymme.
  4. Ämnet eller forskningsmiljöerna genomför skrivarinternat och ansökningsseminarier.
  5. Ämnet tillgängliggör medel för skrivande av ansökningar, etikprovningar och artiklar.
  6. Seniora forskare samskriver med juniora forskare och doktorander.
  7. Ämnet eller forskningsmiljöerna erbjuder stöd, exempelvis karriärplanering, för docent- och professorsmeritering samt mentorskap till unga forskare.

Område 2. Forskarutbildning: Profilerad och efterfrågad

Området *Forskarutbildning* handlar om att möjliggöra för doktorander bli självständiga, kritiskt tänkande, efterfrågade och profilerade forskare i pedagogik, och att utvecklas i sitt skrivande och i sin forskargärning. En sådan utbildning behöver stödja en doktorand på ett mångsidigt sätt. Det kräver av ämnet att forskarutbildningen värnas så att doktoranden kan fullfölja sina studier, att forskarutbildningen håller hög kvalitet och att handledningen är ett kollektivt ansvar för ämnets handledare. Förhållningssättet till doktorandkollegiets sammansättning och position bör vara inkluderande och i rekrytering verka för mångfald, men också i själva utbildningen vad gäller utbildningsbakgrund och arbetslivserfarenhet samt kön, etnicitet, språk, funktionsnedsättning, ålder och kultur.

Mål 2.1 Handledningen har en hög kvalitet, stödjer kreativitet och nyfikenhet, kritiskt tänkande, självständighet och en god akademisk socialisering.

- Strategier:
1. Handledarnas kompetens matchar så långt som möjligt doktorandens projekt.
  2. Handledningen betraktas och genomförs som ett kollektivt uppdrag och interdisciplinärt vid behov.
  3. De förväntningar som finns på handledare, biträdande handledare och doktorander, handledarkollegium och doktorandkollegium tydliggörs.
  4. Doktoranden får stöd i sin karriärplanering.

Mål 2.2 Forskarutbildningen är en god arbetsmiljö och erbjuder ett etablerat forskningssammanhang.

- Strategier:
1. Doktoranderna ingår i en forskningsmiljö och i doktorandkollegiet.
  2. Handledare bistår doktorander att finna de nätverk och sammanhang där de behöver placera sig både nationellt och internationellt.
  3. Ledningen och ansvarig för forskarutbildning möter doktorandkollegiet med regelbundenhet.
  4. Doktoranders institutionstjänstgöring är ett stöd, inte belastning eller hinder, för doktorandens meritering och studier.
  5. Alla doktorander som så önskar har undervisningsuppdrag och ges möjligheter att bedriva forskningsrelaterade uppdrag. Doktorander är inte kursansvariga.
  6. Merparten kurser tillhandahålls av universitetet och ämnet.

Område 3. Extern och intern samverkan: Användbar och bildande

Området *Extern och intern samverkan* handlar om samverkan inom universitet med andra ämnen och avdelningar samt samverkan utanför universitet med olika utbildningsaktörer och verksamheter med pedagogiska inslag och uppdrag. Det handlar om kunskapsbaserade och bildande samarbeten för ömsesidig nytta men också kunskapsbaserat deltagande i samhällsdebatten. Den kunskap vi erbjuder och producerar i samverkan ska vara användbar och bildande.

Mål 3.1 Vår kunskap utvecklas tillsammans med och är användbar i olika verksamheter utanför universitet.

- Strategier:
1. Vi samarbetar med nyckelaktörer, såsom beslutsfattare, statliga myndigheter, regioner, kommuner, (för)skolor och diverse utbildningsorganisationer.
  2. Vi anordnar och deltar i konferenser och andra aktiviteter tillsammans med externa aktörer.
  3. Vi deltar i samhällsdebatten.
  4. Vi samarbetar med RUC.
  5. Vi deltar i ULF och arbetet med att bygga upp ett regionalt forsknings- och utvecklingscentrum tillsammans med regionen och huvudmän inom förskolan och skolan.
  6. Vi breddar våra kommunikationskanaler, med särskilt fokus på sociala medier.
  7. Vi ägnar oss åt mobilitetsutbyten och innovation.

Mål 3.2 Vår forskning är internt ledande och utgör basen för universitets didaktiska och övriga utbildningsvetenskapliga forskning.

- Strategier:
1. Forskarskolan UVD används som ett sammanhang för samarbete med andra ämnen.
  2. Vi söker aktivt upp samarbeten med andra enheter/ämnen.
  3. Ämnet avsätter medel till forskningsmiljöernas och forskares samarbeten över ämnesgränser om didaktisk och annan utbildningsvetenskaplig forskning.
  4. Vi anordnar och deltar i konferenser och andra aktiviteter tillsammans med andra ämnen och avdelningar inom universitet.

Mål 3.3 Våra kunskapsbidrag ger bildande perspektiv på samtida pedagogiska frågor.

- Strategier:
1. Vi anordnar och deltar i konferenser och andra aktiviteter tillsammans med andra ämnen och avdelningar inom universitet samt tillsammans med externa aktörer.
  2. Vi breddar våra kommunikationskanaler, med särskilt fokus på sociala medier.

Område 4. Relationen mellan forskning och utbildning: Ömsesidig och bildande

Området *Relationen mellan forskning och utbildning* handlar om användningen av vår vetenskapligt producerade kunskap i för ämnet relevanta kurser och utbildningsprogram. Det handlar om att vi som forskare och ämne är aktiva i utbildningen på samtliga nivåer samt bidrar med ett pedagogiskt bildningsperspektiv. Det handlar också om att vårt deltagande i utbildningen gynnar oss forskare och forskningen så att det finns en ömsesidighet mellan utbildning och forskning.

Det är viktigt att vår spetskompetens bidrar till kvaliteten i utbildningen samtidigt som utbildningen genererar nya idéer och ger energi till den pågående forskningen. Det ska vara ett win-win-förhållande mellan utbildning och forskning. Då kan vi bidra med ett aktuellt kunskapsinnehåll i utbildningen, effektivisera tidsanvändningen i undervisningen och revideringar av kursplaner och kurslitteratur samtidigt som utbildningen ger ämnets forskare ett offentligt forum för att tillsammans med studenterna pröva och kritiskt resonera om forskningsresultaten.

Mål 4.1 Våra vetenskapligt genererade kunskaper utgör basen i lärarutbildningen.

- Strategier:
1. Publikationer från ämnets egna forskare används i våra kurser.
  2. Lektorer, docenter och professorer är regelbundet verksamma inom de olika lärarutbildningsprogrammen.
  3. I undervisningen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan prioriteras användningen av ämnets forskning och forskare.
  4. Studenternas självständiga arbeten är, då så är lämpligt och möjligt, en del av pågående forskning och handledare tillsätts på denna grund.

Mål 4.2: Forskarnas spetskompetens används ändamålsenligt i utbildningen.

- Strategier:
1. Vi planerar medvetet för användningen av pågående forskning och forskares spetskompetens i utbildningen.
  2. Varje forskare och enhetschef arbetar för att forskarens spetskompetens är en avgörande faktor i tjänsteplaneringen av undervisningen.

Mål 4.3 Undervisningen som forskare bedriver stärker forskaren och forskningen.

- Strategier:
1. Pågående forskning används i undervisningen.
  2. Utbildningen används som en offentlig kommunikationsarena för att kritiskt pröva och generera nya idéer till forskningen.

Visioner

Arbetet med att formulera visioner för forskningen i pedagogik, och för de fyra forskningsmiljöerna har inletts. Här följer initiala förslag på visioner för ämnet och för miljöerna, som vi kommer att arbeta vidare med under kommande år.

En initial vision för forskningen i ämnet pedagogik

En inledande vision för ämnet som bygger på de fyra verksamhetsområdena som utgör stommen för målen och strategierna har formulerats på följande sätt:

Forskning: Pluralistisk och inflytelserik

Forskningsverksamheten är rik, utvecklande och har både bredd och spets. Forskningen är samhällsnyttig, externfinansierad, nationell och internationellt känd och ledande samt bidrar till ett hållbart samhälle. Forskningsverksamheten utmärkas av mångfald, nyfikenhet, nyskapande, glädje, bildning och ett delat ledarskap.

Forskarutbildning: Efterfrågad och profilerad

Forskarutbildningen är livskraftig och efterfrågad, har ett gott nationellt och internationellt renommé med profilerade kurser inom didaktik. Forskarutbildningen utmärks av kritiskt tänkande och rörligt intellekt, nyfikenhet, bildning, mångfald, glädje och öppenhet. Doktoranderna får möjlighet att utvecklas till efterfrågade, självständiga, etablerade, kreativa och pedagogiskt bildade forskare med internationell förankring, samarbets- och designkompetens.

Extern och intern samverkan: Användbar och bildande

Extern och intern samverkan tjänsteplaneras, sker med kontinuitet och genom stabila samarbeten. Samverkan utmärks av nytta, öppenhet, bildning, kommunikation och nyskapande. Vi är etablerade, efterfrågade och de självklara samarbetsparterna internt och externt. Samverkan bidrar till bildning för oss och det omgivande samhället, verksamhetsutveckling och nyskapande forskning.

Relationen forskning och utbildning: Ömsesidig och bildande

Utbildningsanknytningen i forskning är strategiskt planerad och pedagogiskt bildande. Vår pedagogiska kunskap utgör kunskapsbasen i lärarutbildningen. Vår spetskompetens är väl använd och undervisningsuppdraget stärker forskningen och vår kompetensutveckling samt kvaliteten i utbildningen.

Forskningsmiljöernas visioner

Ämnets forskningsmiljöer har formulerat följande visioner.

ESERGO: "Didaktik för en hållbar framtid"

Vi är en internationellt ledande forskargrupp inom ESE (miljö- och hållbarhetsutbildning) med fokus på moraliska och politiska frågor. Vår forskning ska ha en tydlig påverkan på internationell forskning, samhällsutvecklingen, lärarutbildning och utbildning inom det svenska skolsystemet.

ReCEL: "Forskning för barn och pedagoger"

ReCEL bidrar med vetenskaplig kunskap om yngre barns utbildning och lärande till akademi, politik och profession. Vi tillgängliggör vår forskning i olika kanaler och samverkar med internationella och nationella forskare, samt med aktörer utanför akademien. Vår forskning håller hög kvalitet, vilket syns genom extern finansiering, internationell publicering och intresse från förskola och skola. Miljöns

forskare trivs tillsammans och stödjer varandra i arbetet genom konstruktiv kritik och inspirerande idéer.

SpecUL: "Betydelsefull, inkluderande och nyfiken miljö"

Vår vision förverkligas inom fyra områden: 1) Vi vill fortsätta ha ett demokratiskt, etiskt och transparent ledarskap och inre arbete som är hållbart. Vår strategi är att mångfald är styrka. 2) Vi vill vara ett tvärvetenskapligt nätverk av forskare som verkar över institutionsgränser och fält samt verkar för pluralism. 3) Vi vill vara en kraft att räkna med i samhället och på universitetet och bidra till utveckling. 4) Vi vill vara framträdande, välmeriterade, välpublicerade och välrenommerade i vårt fält nationellt och internationellt

Utbildning och Demokrati: "Education for democracy"

Education and Democracy builds on our legacy within curriculum theory, didactics, philosophical and historical research at highest international standards. As an international research environment, we prioritize external collaboration and to maintain high quality editorial work in the journal Utbildning & Demokrati.